

Espoon kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kevasta annetun lain (66/2016) muuttamisesta

Valtuutettujen toimikauden alkamisajankohdan siirtäminen (8 a §)

Esityksen mukaan Kevan valtuutettujen toimikausi muutettaisiin alkamaan kunta- ja aluevaalien toimittamisvuonna marraskuun alusta, kun se tällä hetkellä alkaa mainittuna vuonna syyskuun alusta. Espoon kaupunki kannattaa uudistusta, koska näin varmistettaisiin, että valtuutettujen valintaa koskevalle menettelylle jää kunta- ja aluevaalien jälkeen riittävästi aikaa.

Hallituksen kokoonpanoa ja kelpoisuusvaatimuksia koskevat muutosehdotukset (9 §)

Kevan valtuutetut päättävät hallituksen jäsenistä. Esityksen mukaan Kevan hallituksen kokoonpanoa koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että hallituksessa *voisi* olla kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä. Muutos parantaisi mahdollisuuksia varmistaa hallituksen riittävä sijoitustoiminnan osaaminen. Koska eläkevarojen sijoittaminen on Kevan toiminnassa keskeistä, hallitukseen olisi Espoon kaupungin mukaan syytä nimittää joka tapauksessa kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä. Tältä osin ei siis ole tarkoituksenmukaista jättää harkintavaltaa.

Johdon erityisiä kelpoisuusvaatimuksia koskevat muutosehdotukset (14 a §)

Esityksen mukaan Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimuksia sekä Kevaa koskevia yleisiä hallintovaatimuksia tarkennettaisiin siten, että ne vastaisivat soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle ja hallinnolle asetettuja vaatimuksia sellaisina kuin ne ovat työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain vuoden 2026 alusta voimaan tullessa muutoksessa. Kevan hallituksessa edellytettäisiin esityksen mukaan kokonaisuutena olevan hallituksen tehtävien hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus, ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan mahdollisuuksia toimia finanssialan yhtiöiden, yhteisöjen tai laitosten palveluksessa, toimitusjohtajana tai hallintoelinten jäsenenä rajoitettaisiin. Espoon kaupungin mukaan johdon erityisiä kelpoisuusvaatimuksia koskevat muutosehdotukset ovat kannatettavia.

Yleisiä hallintovaatimuksia ja keskeisiä toimintoja koskevat muutosehdotukset (8, 14 b ja 17 §)

Esityksen mukaan Kevalla tulisi myös olla riittävät menettelyt ja kirjalliset toimintaperiaatteet toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallituksen olisi vuosittain arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa ja pidettävä ne ajantasaisina. Espoon kaupungin mukaan esityksen jatkovalmistelussa olisi hyvä täsmentää, mitä edellä mainituilla ”riittäväillä menettelyillä” ja ”kirjallisilla toimintaperiaatteilla” käytännössä tarkoitetaan.

Esityksen mukaan Kevan hallituksen olisi lisäksi määriteltävä Kevan keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaavilta henkilöiltä edellytettäisiin sekä työeläkevakuustoittoiminnan asiantuntemusta että tehtävän vaatimaa ammatillista pätevyyttä ja kokemusta. Espoon kaupungin mukaan Kevan mahdollista keskeisistä toiminnoista olisi hyvä luetella esityksessä enemmän esimerkkejä. Samassa yhteydessä voitaisiin mahdollisesti ottaa tarkemmin kantaa riippumattomuuteen ja esimerkiksi mahdollisiin ulkoistamisiin.

Kevalla olisi esityksen mukaan ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle myös keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevista muutoksista. Espoon kaupungilla ei ole tältä osin huomautettavaa.

Sijoitustoimintaa koskevat muutosehdotukset (22, 22 a ja 36 a §)

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin säännökset Kevan eläkevastuurahaston varojen sijoittamisessa noudatettavista, sijoituspäätösten valmistelua ja tekemistä sekä sijoitussuunnitelmaa koskevista vaatimuksista. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvien osin työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaa koskevia säännöksiä. Kevan sijoittamistoiminnan tulisi olla itsenäistä ja Kevalla tulisi olla sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö.

Espoon kaupunki kannattaa esityksen 22 §:n mukaista Kevan sijoituspäätöksiä valmistelevaa omaa organisaatiota, koska se turvaisi sijoitustoiminnan lähtökohdat Kevan omien intressien mukaisiksi. Sen sijaan Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuutusta koskevaa lisäystä 36 a §:n kohtaan 2 tulisi Espoon kaupungin mukaan selventää, koska siitä ei selviä missä määrin ja missä laajuudessa se voisi koskea operatiivisia määräyksiä esimerkiksi allokatiirajoista tai oikeutta antaa menettelytapa- tai dokumentaatiomääräyksiä.

Tilinpäätöksen laadintaa koskevat muutosehdotukset (35 ja 36 a §)

Esityksellä täsmennettäisiin säännöksiä siitä, miten Kevan olisi tilinpäätöstä laatiessaan noudatettava kirjanpitolain säännöksiä esimerkiksi konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja sijoitusten käypään arvoon arvostamisesta. Finanssivalvonta voisi esityksen 36 a §:n mukaan antaa tarkempia määräyksiä sijoitussuunnitelmasta sekä 22 §:n 4 momentissa tarkoitetuista Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentävistä varojenhoitopalveluista, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluista, aputoiminnoista tai näihin rinnastettavista muista palveluista sekä tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

Esityksen 35 §:n mukaan Kevan olisi noudattava tilinpäätöksen laadinnassa kirjanpitolakia nykyistä laajemmin, koska maininta ”soveltuvien osin” poistettaisiin. Espoon kaupunki kannattaa tätä esitystä. Sen sijaan epäselväksi jää, miltä osin Kevan tulisi jatkossa noudattaa kirjanpitolain säännöksiä sijoitusten käypään arvoon arvostamisesta ja miltä osin Keva voisi hyödyntää näitä velvoitteita koskevia kirjanpitolain poikkeuksia. Esitystä tulisi Espoon kaupungin mukaan niiltä osin täsmentää ja perustella paremmin. Oikean ja riittävän kuvan antaminen sijoitustoiminnan tuloksellisuudesta on ensisijaisen tärkeää, jotta eri omaisuusluokkien arvostamisen johdonmukaisuus, läpinäkyvyys ja vertailukelpoisuus voidaan turvata.

Vaikutusarvioinnit

Vaikutusarvioinneissa voisi ottaa kantaa myös siihen, rajoittaako uusi sääntely tosiasiallisesti sijoitusten liikkumavaraa/allokatiota.